

POSTANOWIENIE

Dnia 9 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z wniosku Prokuratora Prokuratury Okręgowej w K.

przy uczestnictwie L.S. i A.S.

o wpis w księdze wieczystej numer [...],

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 9 czerwca 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Okręgowego w K.

z dnia 19 sierpnia 2019 r., sygn. akt II Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca Prokurator Prokuratury Okręgowej w K. złożył wniosek o wykreślenie z księgi wieczystej [...] hipoteki przymusowej w kwocie 772 800 zł wpisanej na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w K.

Postanowieniem z 7 marca 2019 roku Referendarz w Sądzie Rejonowym [...] w K. oddalił wniosek.

W wyniku rozpoznania skargi wnioskodawcy na to orzeczenie, postanowieniem z 5 kwietnia 2019 roku Sąd Rejonowy [...] w K. oddalił wniosek.

Postanowieniem z 19 sierpnia 2019 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację wnioskodawcy.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazał na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

W ocenie wnioskodawcy, niezbędne jest dokonanie wykładni przepisów art. 250 § 1 k.p.c. w zw. z art. 243 k.p.c. i 244 § 1 k.p.c., poprzez wskazanie, czy wobec wyodrębnienia w art. 110 pkt 2 ustawy o księgach wieczystych i hipotece jako podstawy do dokonania wpisu w księdze wieczystej postanowienia prokuratora, można stosować odnośnie formy jego odpisu wymogi wskazane w § 22 zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 marca 2016 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów i innych działów administracji powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury (tekst jednolity z 2017 r. Dz. Urz. M.S. poz. 174 ze zm.), a jeżeli tak, to które z nich, albowiem treść tych przepisów wywołuje rozbieżności w orzecznictwie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18, niepubl.). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (por. m.in. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r. II CZ 102/02, z 28 marca 2007 r. II CSK 84/07, z 11 stycznia 2008 r. I UK 283/07 i z 8 lipca 2008 r. I CSK 111/08).

Skarżący nie spełnił tych wymagań. Wskazał jedynie na problem prawny, który jego zdaniem wymaga wykładni, nie przedstawił jednak przykładów rozbieżności w orzecznictwie.

Możliwe odstępstwa od reguły przedkładania sądowi wieczystoksięgowemu wyłącznie dokumentów w oryginale ze względu na ściśle sformalizowany charakter postępowania wieczystoksięgowego oraz zakres kognicji sądu wieczystoksięgowego wynikający z art. 626⁸ § 1 i 2 k.p.c. mogą wynikać wyłącznie z wyraźnej podstawy prawnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 30 stycznia 2014 r., IV CSK 243/13, niepubl.). W odniesieniu do dokumentów urzędowych, do których należy postanowienie prokuratora, stanowi ją art. 250 § 1 k.p.c. Istotą odpisu dokumentu jest odwzorowanie w dowolnej technice pełnej treści składanego dokumentu. Bez względu na to, czy jest to dalszy egzemplarz pisma zgodny także pod względem układu treści z oryginałem (jego odbitka maszynowa lub kserograficzna, kolejny wydruk dokumentu przygotowanego na komputerze itp.), czy też osobno sporządzony dokument powielający wiernie jego treść, konieczne jest zawsze poświadczenie zgodności tak sporządzonego odpisu z oryginałem (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 października 2014 r., II CSK 54/14, niepubl.).

Zgodnie z § 22 ust. 3 zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 marca 2016 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów oraz innych działów

administracji w powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury w przypadku wydawania uwierzytelnionych odpisów dokumentów pieczęć urzędową okrągłą odciska się na każdej stronie uwierzytelnianego odpisu i poświadcza za zgodność z oryginałem. Załączone postanowienie (k. 33-35 akt) stanowi kserokopię, na której na jednej z trzech stron umieszczono pieczęć prokuratury, bez poświadczenia za zgodność z oryginałem. Z tego powodu załączone do wniosku postanowienie nie spełnia wymagań uwierzytelnionego odpisu dokumentu i stanowi jedynie kserokopię. Podstawą wpisu w księdze wieczystej nie może być kserokopia dokumentu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 28 lutego 2019 r., V CSK 397/18, niepubl.).

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

jw